

Reglur Fjarðabyggðar um daggæslu barna í heimahúsum

I. Kafli Almenn atriði

1. gr.

Félagamálanefnd Fjarðabyggðar veitir leyfi til gæslu barna í heimahúsum og skulu leyfishafar einir hafa heimild til að taka greiðslu fyrir slíka gæslu.

2. gr.

Skilyrði fyrir leyfisveitingu eru að:

- Umsækjandi hafi náð 20 ára aldri.
  - Umsækjandi samþykki að sækja þau námskeið sem boðið verður upp á vegum Félagamálanefndar Fjarðabyggðar.
  - Fyrir liggja sérstakt heilbrigðisvottorð sem staðfestir að ekki séu merki um sjúkdóma eða annað sem hindrað geti að umsækjandi sinni daggæslu. Heilbrigðisvottorð fyrir aðra heimilismenn skal jafnframt fylgja umsókn.
  - Fyrir liggja umsögn síðasta vinnuveitanda eða tveggja ábyrga aðila. Umsögn skal bera með sér að umsækjandi teljist hæfur til að taka að sér daggæslu barna.
  - Fyrir liggja sakavottorð sem umsækjandi aflar hjá Ríkissaksóknara.
- Sé sakavottorð ekki hreint metur Félagamálanefnd Fjarðabyggðar hvort athæfi, sem fram kemur á sakavottorði, hafi áhrif á hæfni umsækjanda til að hafa barn í umsjá sinni. Sakavottorðs fyrir aðra heimilismenn eldri en 18 ára skal aflað með sama hætti. Komi fram á sakavottorði að umsækjandi, eða annar heimilismaður, 18 ára og eldri, hafi hlotið refsisdóm fyrir brot á ákvæðum XXII. kafla eða XXIII. kafla almennra hegningarlaga, nr. 19/1940, og brotið beinst að einstaklingi undir 18 ára aldri, verður í engum tilvikum veitt leyfi til daggæslu barna.
- Fyrir liggja samþykkt eldvarnaeftirlits á heimili umsækjanda. Skylt er að á heimilinu sé slökkvitæki, reykskynjari og eldvarnateppi í eldhúsi. Kveðið er nánar á um skyldur leyfishafa varðandi öryggisatriði í 2. mgr. 25. gr.
  - Fyrir liggja samþykki heilbrigðiseftirlits á heimili umsækjanda.
  - Skriflegt samþykki leigusala liggja fyrir ef um leiguhúsnæði er að ræða. Í fjöleignarhúsum þarf samþykki meirihluta íbúa að liggja fyrir.
  - Lágmarksleikrymi fyrir hvert barn sé a.m.k. 3,5 fermetrar innanhúss. Aðstaða til útivistar skal auk þess vera fullnægjandi og hættulaus, skv. reglugerð um daggæslu barna nr. 907/2005.
  - Fyrir liggja umsögn félagsþjónustusviðs Fjarðabyggðar um að umsækjandi hafi hvorki orðið uppvís né sé með rökstuddum hætti grunaður um brot á barnaverndarlögum.
  - Fyrir liggja úttekt starfsmanns félagsþjónustusviðs á heimili umsækjanda.

Uppfylli umsækjandi ekki öll ofangreind skilyrði er heimilt að synja um leyfisveitingu. Synjunin skal vera skrifleg og rökstudd.

3. gr.

Skylt er að virða lög um tóbaksvarnir og eru því reykingar bannaðar í húsakynnum þegar starfsemi dagforeldra á sér stað.

4. gr.

Félagsmálanefnd Fjarðabyggðar veitir leyfi til gæslu allt að fjögurra barna samtímis að meðtöldum þeim börnum sem fyrir eru á heimilinu og eru yngri en 6 ára. Að jafnaði skulu eigi vera á heimilinu fleiri en tvö börn undir eins árs aldri. Eftir að a.m.k. eins árs samfelldan starfstíma er félagsmálanefnd heimilt að veita leyfi fyrir einu barni til viðbótar, enda hafi dagforeldri sýnt af sér hæfni til starfsins og veitt börnum góðan aðbúnað í hvívetna. Aldrei skulu vera fleiri en 5 börn samtímis í gæslu á heimili dagforeldris.

Við leyfisveitingu skal dagforeldri framvísa slysatryggingu barna, eða skírteini samtaka dagforeldra, og þar með slysatryggingu barna. Einnig er æskilegt að dagforeldri hafi ábyrgðartryggingu.

Daggæsluleyfi eru að jafnaði veitt til fjögurra ára í senn eftir fyrsta starfsárið. Sækja þarf skriflega um endurnýjun leyfis. Leggja þarf fram staðfestingu á slysatryggingu barna, heilbrigðisvottorði og sakavottorði sbr. 3. og 5. tölul. 1. mgr. 2. gr.

5. gr.

Félagsmálanefnd Fjarðabyggðar er heimilt að afturkalla leyfi bresti forsendur fyrir áframhaldandi leyfi svo sem vegna þess að dagforeldri uppfyllir ekki lengur skilyrði reglna þessara eða vegna brota á ákvæðum laga og reglna um starfsemi dagforeldra.

II. KAFLI

Hlutverk eftirlitsaðila

8. gr.

Á vegum félagsþjónustusviðs Fjarðabyggðar er veitt ráðgjöf og haft eftirlit með daggæslu í heimahúsum auk undirbúnings leyfisveitinga.

9. gr.

Megin verkefni eftirlitsaðila eru að:

- Hafa umsjón með starfsemi dagforeldra og annast stuðning, fræðslu og ráðgjöf eftir því sem kostur er.
- Kynna formlega starfsemi og starfshætti daggæslunnar þegar umsókn um daggæsluleyfi berst

- starfsmanni, þ.m.t. reglugerð ráðuneytis og reglur félagsmálanefndar.
Jafnframt að veita ráðgjöf og leiðbeiningar varðandi fyrirkomulag daggæslunnar.
- Sinna ræglubundnu eftirliti með dagforels og kveðið eðg kveðið er á um í III.
  - Fara reglulega í heimsóknir til dagforeldra í þeim tilgangi að veita ráðgjöf og stuðning. Stuðningur og ráðgjöf skulu vera virk fyrsta starfsárið, en dregið úr þeim smátt og smátt miðað við aðstæður hverju sinni.
  - Skipuleggja fræðslufundi með dagforeldrum og fræðslustjóra Fjarðabyggðar í þeim tilgangi að miðla fræðslu og upplýsingum.
  - Halda fundi með dagforeldri og forráðamanni/foreldri barns þegar þess er óskað.
  - Sjá til þess ef barn er fatlað að ráðgjöf verði veitt eins og kostur er. Um slíkt skal þó ætíð hafa samráð við forráðamann barns.

III. KAFLI Eftirlit

10. gr.

Eftirlit með starfsemi dagforeldra er skipulagt af félagsmálanefnd.

Eftirlitið er þrjúþætt og byggir á:

- Innra eftirliti sem felst í mánaðarlegum skilum dagforeldris á yfirliti yfir börn skráð í gæslu í hverjum mánuði, staðfest af forráðamanni hvers barns.
- 3 óboðuðum eftirlitsheimsóknum á ári þar sem farið er yfir þar til gerðan gátlista um öryggisatriði, aðbúnað og fjölda barna. Gátlistinn er staðfestur af eftirlitsaðila og dagforeldri að lokinni hverri heimsókn.
- Upplýsingum frá forráðamönnum um viðhorf þeirra til daggæslunnar er aflað einu sinni á ári, viðhorfsskönnun skal send til foreldra í desember ár hvert.

11. gr.

Haldin skal sérstök skrá um eftirlitsheimsóknir og þær kynntar félagsmálanefnd.

12. gr.

Ef í ljós kemur í eftirlitsheimsókn að öryggisatriðum er ábótavant er farið fram á úrbætur með fyrirmælum sem skráð eru á gátlistann. Ef um fleiri en eitt öryggisatriði er að ræða eða endurtekið tilvik skal óska eftir úrbótum dagforeldris með skriflegum hætti. Jafnframt skal tilkynna forráðamönnum skriflega það sem er ábótavant. Ef dagforeldri verður ekki við fyrirmælum um úrbætur innan fjögurra vikna skal fara með mál samkv. 14. gr.

13. gr.

Ef í ljós kemur að börn eru of mörg í umsjá dagforeldris skal beina skriflegum fyrirmælum til dagforeldris að virða reglur um fjölda barna. Forráðamenn skulu einnig fá skriflega tilkynningu og þeim bent á þeirra eigin ábyrgð. Ef dagforeldri verður ekki við fyrirmælum innan fjögurra

vikna skal fara með mál samkv. 14. gr.

14. gr.

Ef dagforeldri hefur ekki farið að fyrirmælum sem gefin hafa verið samkv. 12. – 13. gr. skal bregðast við með eftirfarandi hætti:

- Dagforeldri skal tilkynnt skriflega að mál hafi verið tekið til meðferðar, tillaga muni verða gerð um leyfissviptingu og henni vísað til afgreiðslu félagsmálanefndar.
- Forráðamönnum skal sömuleiðis kynnt staða máls.
- Við meðferð leyfissviptingarmáls hjá félagsmálanefnd skal gætt málsmeðferðarreglna stjórnsýslulaga. Dagforeldri skal gefin kostur á að koma að athugasemdum sínum og andmælum.
- Komi upp mál sem að mati starfsmanns félagsþjónustusvið telst mjög alvarlegt getur komið til leyfissviptingar samdægurs.
- Komi til leyfissviptingar skal dagforeldri skila inn leyfi sínu.

IV. KAFLI
Skyldur forráðamanna

15. gr.

Mikilvægt er að forráðamenn kynni sér vel lög og reglur sem dagforeldrar starfa eftir. Einnig að þeir athugi leyfilegan fjölda barna og aldurskiptingu þeirra áður en dvöl er ákveðin. Ákvörðun um gæslu barns er ætíð á ábyrgð forráðamanns.

16. gr.

Aðlögun að gæslu hjá dagforeldri skal miða við þarfir barnsins og skal forráðamaður dvelja hjá barni sínu í upphafi, eftir nánara samkomulagi við dagforeldri.

17. gr.

Nauðsynlegt er að forráðamaður ræði reglulega við dagforeldri um líðan barnsins.

18. gr.

Forráðamanni er óheimilt að koma með barn í gæslu ef það er með hita eða greinileg vanlíðunareinkenni vegna sjúkleika. Barn skal vera einn dag hitalaust heima eftir veikindi. Forráðamaður skal tilkynna dagforeldri ef barn er haldið einhverjum sjúkdómi.

19. gr.

Ef breytingar verða á högum barns skal forráðamaður ræða það við dagforeldri. Einnig skal dagforeldri látið vita hver sækir barnið í daggæslu ef breytingar verða þar á.

20. gr.

Forráðamanni ber að fara eftir umsömdum gæslutíma og skal koma með barn og sækja það innan þess tíma sem samið er um.

21. gr.

Forráðamanni er skylt að tilkynna til félagsþjónustusviðs / eftirlitsaðila ef hann telur daggæslunni ábótavant. Einnig er æskilegt að forráðamaður upplýsi á sama hátt hvernig daggæslan hentar barninu.

22. gr.

Forráðamaður getur ávallt leitað til starfsmanns félagsþjónustusviðs í fullum trúnaði með öll umkvörtunarefni sem varða daggæsluna.

V. KAFLI Skyldur dagforeldra

23. gr.

Dagforeldri ber ábyrgð á barni þann tíma sem það dvelst hjá því og skal það hlúa að andlegri og líkamlegri velferð barnsins í sem víðtækustum skilningi. Á þetta við um fæðuval, leiki, leikföng, hreyfingu, útiveru, tilfinningalíf og félagslega líðan barns. Dagforeldri skal sjá til þess að forráðamenn hafi vitneskju um dagskipulag, þ.m.t. matseðil. Bannað er að beita barn andlegu eða líkamlegu ofbeldi.

24.gr.

Dagforeldri er skylt að sækja námskeið í slysavörnum barna og eldvarnanámskeið á þriggja ára fresti.

Dagforeldri er skylt að stuðla að öryggi barna í hvívetna og skal sérstaklega huga að því að hafa ákveðin öryggisatriði í lagi, þ.m.t. slökkvitæki, reykskynjara, eldvarnateppi, sjúkrakassa, barnalæsingar á skápum með hættulegum efnum, beisli í öllum barnavögnum og kerrum og öryggishlið fyrir stigum.

25. gr.

Áður en gæsla hefst skulu dagforeldri og forráðamaður fara saman yfir reglur þessar, reglugerð ráðuneytis svo og gjaldskrá.

Dagforeldri skal hafa greinargóðar upplýsingar um hvert það barn sem það hefur í gæslu. Einnig ákveður dagforeldri gæslu- og aðlögunartíma hvers barns. Aðlögunartími hvers barns skal vera að lágmarki ein vika og aðeins má vera eitt barn í aðlögun í senn. Dagforeldri skal sýna forráðamönnum heimili, aðstæður inni og úti og skýra frá því hvernig það hagar starfi sínu. Dagforeldri skal gera forráðamanni grein fyrir aðstæðum sem geta haft áhrif á líðan barns, t.d. ef það er með gæludýr á heimili sínu.

26. gr.

Dagforeldri ber að tilkynna forráðamönnum ef eigið barn yngra en 6 ára sem ekki telst til fjölda barna skv. 4. gr. er tilfallandi heima vegna t.d. starfsdaga skóla eða veikinda.

27 gr.

Dagforeldri ber að fara með allar upplýsingar sem það fær um einkahagi barns og forráðamanns þess sem trúnaðarmál, svo fremi sem upplýsingarnar varða ekki tilkynningarskyldu samkvæmt 17. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002.

Dagforeldri ber að undirrita þagnarskyldu, við afhendingu starfsleyfis.

28. gr.

Verði dagforeldri þess áskynja að barn búi við óviðunandi uppeldisaðstæður eða aðbúnaði þess sé áfátt er því skylt að gera barnaverndarnefnd Fjarðabyggðar viðvart, samkvæmt 17. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002.

29. gr.

Dagforeldri skal skila til starfsmanns félagsþjónustusviðs mánaðarlega yfirliti á þar til gerðu eyðublaði yfir þau börn sem voru í gæslu í mánuðinum, ásamt staðfestingu forráðamanna þeirra. Öll börn skulu skráð á mánaðaryfirlitið óháð því úr hvaða sveitarfélagi þau koma eða hvort um endurgreiðslu er að ræða eða ekki.

30. gr.

Dagforeldri skal tilkynna starfsmanni félagsþjónustusviðs fyrirhugaða töku fæðingarorlofs með a.m.k. mánaðar fyrirvara. Jafnframt skal dagforeldri þá skýra frá ráðstöfunum sem fyrirhugaðar eru varðandi börn sem eru í gæslu hjá því.

Dagforeldri er óheimilt að hefja störf að nýju fyrr en að afloknu fæðingarorlofi.

31. gr.

Ef dagforeldri ákveður að hætta störfum ber því að tilkynna með mánaðar fyrirvara til starfsmanns félagsþjónustusviðs þær ráðstafanir sem fyrirhugaðar eru varðandi börn sem eru hjá því í gæslu. Dagforeldri ber að skila leyfi sínu þegar það hættir.

Ef dagforeldri vill hefja störf að nýju eru allar aðstæður kannaðar líkt og um byrjunarleyfi sé að ræða.

VI KAFLI

Niðurgreiðsla daggæslugjalda til foreldra

32. gr.

Skv. ákvörðun félagsmálanefndar Fjarðabyggðar skal greiða niður gjald vegna daggæslu barna í heimahúsum.

Niðurgreiðslur skulu miðast við að foreldrar greiði ekki hærra gjald fyrir daggæslu barna í heimahúsum en ef barn viðkomandi væri á leikskóla í Fjarðabyggð.

Niðurgreiðsla er háð eftirfarandi skilyrðum:

- a) Að dagforeldri hafi leyfi félagsmálanefndar til daggæslu á heimili sínu
- b) Börn einstæðra foreldra á aldrinum 6 mánaða til 6 ára og eiga ekki kost á leikskóladvöl
- c) Börn giftra foreldra og foreldra í sambúð 1 árs til 6 ára og eiga ekki kost á leikskóladvöl
- d) Að foreldrar hafi lögheimili í Fjarðabyggð
- e) Framvísa þarf greiðslukvittun frá dagforeldri mánaðarlega, eigi síðar en 25. hvers mánaðar.

Veittur er systkinaafsláttur á milli systkina sem eru a leikskóla og þá 50% gjald fyrir það barn sem styttri vistun hefur.

VII. KAFLI Ýmis ákvæði

33. gr.

Gagnkvæmur uppsagnarfrestur gæslusamnings milli forráðamanns og dagforeldris er einn mánuður og skal uppsögn miðast við 1. eða 15. hvers mánaðar.

34. gr.

Komi upp ágreiningur milli forráðamanns barns og dagforeldris getur hvor aðili um sig leitað til starfsmanns félagsþjónustusviðs.

35. gr.

Félagsmálanefnd fer með úrskurðarvald um ágreining sem upp kann að koma vegna ákvæða þessara reglna. Ákvörðun félagsmálanefndar má skjóta til úrskurðarnefndar félagsþjónustu í félagsmálaráðuneytinu.

36. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt reglum félagsmálaráðuneytis um daggæslu barna í heimahúsi. Reglugerð þessi er sett samkvæmt reglugerð nr. 198/1992 um daggæslu barna í heimahúsi.

Reglur þessar voru samþykktar á fundi félagsmálanefndar Fjarðabyggðar 29. nóvember 2010 og voru þær staðfestar á fundi bæjarstjórnar Fjarðabyggðar 22. desember 2010 og taka þegar gildi.